

Paradigma

Haftalık Süreli Yayın, Yıl 1 Sayı 44

Haftaya Bakış

- Dünya liderleri Paris'te
- Avrupa Ordusu kurulacak mı?
- Peter Szijarto'nun Kosova Ziyareti

Haftaya Bakış Bülteni, Paradigma'nın haftalık haber bültenidir.

Yıl 1 Sayı 44

Tarih: 19.11.2018, Pazartesi.

Yayın Yönetmeni: Esin Muzbeg

Koordinatör: Esra Baykuş

Yazar – Muhabir: Sezer Hoti, Furkan Fuşa

Mizanpaj: Erdin Bujari

Bu haber bülteni Paradigma Araştırma Merkezi tarafından hazırlanmaktadır. Kaynak gösterilerek çoğaltılabilir, dağıtılabilir ve alıntı yapılabilir.

www.paradigmarc.org

Merhabalar,

Birinci Dünya Savaşının sona erişinin 100. Yıldönümü dünya liderlerini Fransa'da topladı. Fransa Cumhurbaşkanı Macron'un ev sahipliğinde düzenlenen törenlere dünya çapında 70 kadar ülke lideri katıldı. Yükselen milliyetçiliğe karşı yurtseverlik ve barış mesajları verildi. Kosova açısından ise Cumhurbaşkanı Taçi'nin gerçekleştirdiği görüşmeler önem kazandı. Taçi, ilk defa Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile görüşme fırsatı buldu. Rusya'nın Belgrad ile diyalogu desteklediğini söyledi.

Güvenlik meseleleri gündemde iken Avrupa'dan da Birlik Ordusu üzerine fikirler gündeme geldi. Fransa Cumhurbaşkanı Macron tarafından tekrar gündeme gelen Avrupa ordusu için Almanya'dan da destek geldi. Avrupalı liderler, yükselen Rusya tehdidi, Çin'in yayılcılığı ve ABD'ye olan bağımlılık, savunma alanında Avrupa'nın kendini koruyabilecek bir güce ihtiyacı doğurduğunu sıkça dile getiriyor.

Avrupa Entegrasyonları yönünde ilerleyen Kosova ise vize serbestliğini beklemeye devam ediyor. Macaristan Dışişleri Bakanını ağırlayan Priştine yönetimi, vize konusunu tekrar gündeme getirdi. Macaristan, kriterleri yerine getiren Kosova'ya karşı adil davranılmadığını ve Macaristan olarak vize serbestisini desteklediklerini kaydetti.

Herkese iyi haftalar dileriz...

Dünya liderleri Paris'te

28 Temmuz 1914'te başlayıp 11 Kasım 1918'de sona eren ve en az 17 milyon kişinin hayatını kaybettiği 1. Dünya Savaşının 100. yıl dönümü dolayısıyla dünyanın farklı köşelerinde çeşitli anma törenleri düzenlendi. Törenlerin merkezi Fransa oldu.

Binci Dünya Savaşı'nın sona ermesinin 100'üncü yıldönümü anma töreni Paris'te Fransa'nın Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ev sahipliğinde 70 dünya liderinin katılımıyla gerçekleşti. Etkinlik öncesinde Macron, Elysee Sarayı'na gelen liderleri karşıladı.

Törene ABD Başkanı Donald Trump, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Almanya Şansölyesi Angela Merkel, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kosova Cumhurbaşkanı Hashim Thaçi, Sırbistan Cumhurbaşkanı Aleksandar Vučić'in de aralarında bulunduğu liderler katıldı.

Törende konuşan Macron, "100 yıl önce 11 Kasım 1918'de, sabah saat 11.00 itibarıyla Fransa'nın tamamında olduğu gibi Paris'te günlerce borular ve çanlar çaldı. Bu, uzun ve korku dolu dört yıl boyunca devam eden ölümcül çatışmaların sonuydu" dedi. Macron, törene katılan liderlere "Gelin, birbirimize korku salmak yerine umut inşa edelim. Giderek 'artan milliyetçiliğe karşı yurtseverlik', 'tek kutupluluğa karşı birlik ve çok kutuplu bir dünya', savaşlara karşı ise 'barış' çağrısı yapalım diye seslendi.

Birçok dünya liderinin görüşme fırsatı bulduğu törende Kosova Cumhurbaşkanı Hashim Thaçi de birçok ülke lideri ile görüşmelerde bulundu.

Cumhurbaşkanı Thaçi, Paris'te, ABD Başkanı Trump, Almanya Başbakanı Merkel, Rusya Devlet Başkanı Putin, Fransa Cumhurbaşkanı Macron ve Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan ile görüştü. Sosyal medyadan yaptığı açıklam-

ada Thaçi, "Liderler ile görüşmelerde Kosova ile Sırbistan arasında kapsamlı ve yasal olarak bağlayıcı bir barış anlaşmasına varmak için tam desteği doğruladım. Kosova tarihinde hiçbir zaman Kosova ile Sırbistan arasındaki yüzyıllık süren anlaşmazlığın üstesinden gelmek için tüm dünyanın büyük ve güçlü desteğine sahip değildi. Şimdi bu desteği Kosova'nın AB üyeliği, NATO ve BM'yi bir araya getirmek için kullanmanın zamanı geldiğini" belirtti.

Törende Cumhurbaşkanı Thaçi'nin Rusya Devlet Başkanı Putin'in arkasında yer alması Sırp medyası tarafından eleştirildi. Törenlerin ardından açıklama yapan Sırbistan Cumhurbaşkanı Vučić "Sıralama alfabetikti, birileri o günün ne kadar önemli olduğunu ve ne tür bir kutsallığın temsil ettiğini fark etmedi. Adil ve sorumlu bir şekilde hareket ettik" dedi. Putin ve Thaçi görüşmesi hakkında ise Vučić, Putin Thaçi'ye sırtını döndü fotoğraf ne zaman çekildi bilmiyorum. Moskova her zaman Sırbistan'ın yanındadır ve böyle devam edeceğine inanıyorum. En yakın zamanda Putin ve Macron, Sırbistan'ı ziyaret edecek dedi.

Avrupa Ordusu kurulacak mı?

Avrupa'nın kendi güvenliği için ABD'ye bağımlı olmadan, olası tehditleri de bertaraf edebilen bir orduya ihtiyaç duyduğu konusu Avrupa ülkelerinde giderek yaygınlaşan bir kaniya dönüşüyor.

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron 6 Kasım'da katıldığı bir programda açıklamalarda bulundu. Macron "Gerçek bir Avrupa ordusuna sahip olmadıkça Avrupalıları koruyamayacağız. Tehditkar olabileceğini gösteren ve sınırlarımıza dayanmış bir Rusya'ya karşı, daha egemen,

ABD'ye bağımlı olmayan ve tek başına kendini savunan bir Avrupa'ya ihtiyacımız var" ifadeleriyle Avrupa ülkelerinin güvenliğinin tehdit altında olduğu uyarısında bulundu. Macron, Avrupa'da popülizmin ve aşırı milliyetçiliğin yükselişte olduğunu kaydederek

“Avrupa gittikçe daha fazla parçalara ayrılıyor. Diğerini reddeden, sınırların kapatılmasını isteyen nasyonalizm yükseliyor. Onlar buradalar ve her tarafta korkular üzerine siyaset yapıyorlar. Bizim daha güçlü bir Avrupa’ya ihtiyacımız var” dedi. Dünyanın gittikçe tehlikeli bir hale geldiğini iddia eden Macron, ABD Başkanı Donald Trump’ın son dönemde aldığı kararların Avrupa’nın güvenliğini doğrudan tehdit ettiğini sözlerine ekledi.

ABD Başkanı Donald Trump, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron’un Avrupa Ordusu önerisi için Twitter hesabında bir açıklama yaptı. Trump, “Emmanuel Macron Avrupa’yı ABD, Çin ve Rusya’ya karşı korumak için kendi ordusunu kurmayı önerdi. Fakat Birinci ve İkinci Dünya Savaşı’nda sorun Almanya’ydı. Bu durum Fransa için nasıldı? ABD savaşa girmeden önce Paris’te Almanca öğrenmeye başlamışlardı. NATO için ya ödeme yapın ya da yapmayın” dedi. ABD Başkanı Trump, “Sorun, Emmanuel’in Fransa’da onay seviyesinin %26 ile son derece düşük ve işsizlik oranının neredeyse %10 olması. O yalnızca konuyu değiştirmek istiyor. Ayrıca Fransa’dan daha milliyetçi bir ülke yok, son derece gururlu insanlar ve bu konuda haklılar” ifadelerini kullandı. Trump, tweet serisine kendi seçim sloganını Fransa’ya uygulayarak devam etti; “Fransa’yı yeniden harika yap”.

Macron’un Avrupa’nın kendi güvenliği için egemen bir Avrupa Ordusu kurulması önerisine Almanya Başbakanı Angela Merkel’den ise destek geldi.

Peter Szijjarto’nun Kosova Ziyareti

15 Kasım’da Macaristan Dışişleri ve Dış Ticaret Bakanı Peter Szijjarto Kosova’yı ziyaret etti. Szijjarto Kosova’da Cumhurbaşkanı Hashim Thaçi, Kosova Başbakanı Ramush Haradinaj ve Kosova Dışişleri Bakanı Behgjet Pacolli ile görüşmelerde bulundu.

Kosova Cumhurbaşkanı Hashim Thaçi Macaristan Dışişleri ve Dış Ticaret Bakanı Szijjarto ile

13 Kasım’da Merkel, Avrupa Parlamentosunda (AP) Avrupa’nın geleceğine ilişkin konuşma yaptı. AB’de askeri alanda yapısal olarak önemli ilerlemeler sağlandığını vurgulayan Merkel, “Bir gün gerçek bir Avrupa ordusu oluşturma vizyonu üzerinde çalışmalıyız” dedi. Merkel, bu ordunun NATO’ya karşı bir ordu olmayacağını altını çizerek, NATO içinde ortak bir Avrupa ordusu ile yer alınabileceğini kaydetti.

Avrupa’nın küresel sahnede birliktelik gösterdiğinde güçlü olabileceğini, kayıtsız şartsız başkalarına güvenebilecekleri zamanların bittiğini dile getiren Merkel, bunun Avrupalıların kendi kaderini kendilerinin eline almaları gerektiği anlamına geldiğini bildirdi.

“Sadece daha güçlü bir Avrupa, Avrupa’yı savunacak” diye konuşan Merkel, “Eğer toplumumuza korumak istiyorsak Avrupa kaderini kendi eline almalıdır” dedi. Merkel ayrıca başkanlığı rotasyon ile geçişecek bir Avrupa Güvenlik Konseyi kurulması önerisinde bulundu. Merkel, bu yapı ile önemli konularda daha hızlı karar alınabileceğini ifade etti.

NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron’un NATO’ya “gerçek bir Avrupa ordusu” çağrısında bulunup bulunmadığının sorulması üzerine, Avrupalıların, ortak savunma çabalarının NATO’daki Avrupa ayağını güçlendirmesi gerektiğini açıkça ortaya koyduklarını belirterek, şunları söyledi:

‘Bu olduğu sürece, Avrupa’nın bu çabalarını memnuniyetle karşılıyorum. Yük paylaşımını geliştirebilir, yeni askeri yetenekler geliştirmeye ve Avrupa savunma endüstrisinin parçalanmasının üstesinden gelmelerine yardımcı olabilirler. Ancak bir Avrupa ordusu NATO’ya alternatif olamaz. Bugün NATO, müttefikler arasında iş birliği için zaten bir platformdur. Kosova’da veya Ege’de olduğu gibi.’

görüşmesi hakkında Thaçi “Bugün, bölgedeki devletlerarası işbirliğini ve gelişmeleri Bakan Szijjartó’u ile görüşme fırsatı buldum. Kosova Macaristan’dan tüm uluslararası forumda sürekli destek almakta ve Kosova’daki KFOR barış gücü güçleri çerçevesinde hala büyük katkılar almaktadır. İki ülke arasındaki işbirliğini genişletme olanaklarını ve Batı Balkanlar’da

kalıcı barış kurma çabaları hakkında da görüştük” dedi. Başbakan Haradinaj, Bakan Szijjarto görüşmesinin ardından, “Kosova’nın Macaristan ile geleneksel olarak iyi ilişkilere sahip.

Macaristan Dışişleri ve Dış Ticaret Bakanı Péter Szijjártó ile, her düzeyde ikili ilişkilerin derinleşmesinin ve yatırımın vurgulanmasıyla ekonomik ortaklığın güçlendirilmesinin her iki ülkenin de yararına olduğu konusunda mutabakata vardık. Toplantı çerçevesinde, Kosova vatandaşları için serbest dolaşım hakkının yadsınamaz hakkının ve ülkemizin Interpol’e üye olmasının gerekliliği ve uluslararası suçla mücadelede bölgeye olan ilgisi hakkında konuştuk. Kosova’nın Avrupa-Atlantik yolculuğu için, Bakan Szijjarto Macaristan’ın tam desteği için bana güvence verdi” dedi.

Szijjarto, Kosova Dışişleri Bakanı Behgjet Pacolli ile gerçekleştirdiği görüşme sonrası düzenlenen ortak basın toplantısında, Avrupa Birliği’nin (AB) Kosova’ya karşı adil olmadığını ve ülkesinin Kosova vatandaşlarına yönelik vize serbestisini desteklediğini vurguladı.

Kosova’nın bu yönde talep edilen 95 kriteri yerine getirdiğini söyleyen Szijjarto, AB’nin yeni koşullar talep etmesinin adil olmadığını görüşünü paylaştı. Szijjarto, AB’nin Kosova’yı bekletmesini istemediklerini dile getirerek, “Macaristan, vize serbestisinin destekçisi olarak kalacaktır. (AB) Dönem Başkanı Avusturya’nın bunu gündeme getirmesine saygı duyuyoruz. Macaristan vize serbestisi lehine oy kullanacaktır” diye konuştu. Priştine- Belgrad diyalogunda her iki tarafın kabul

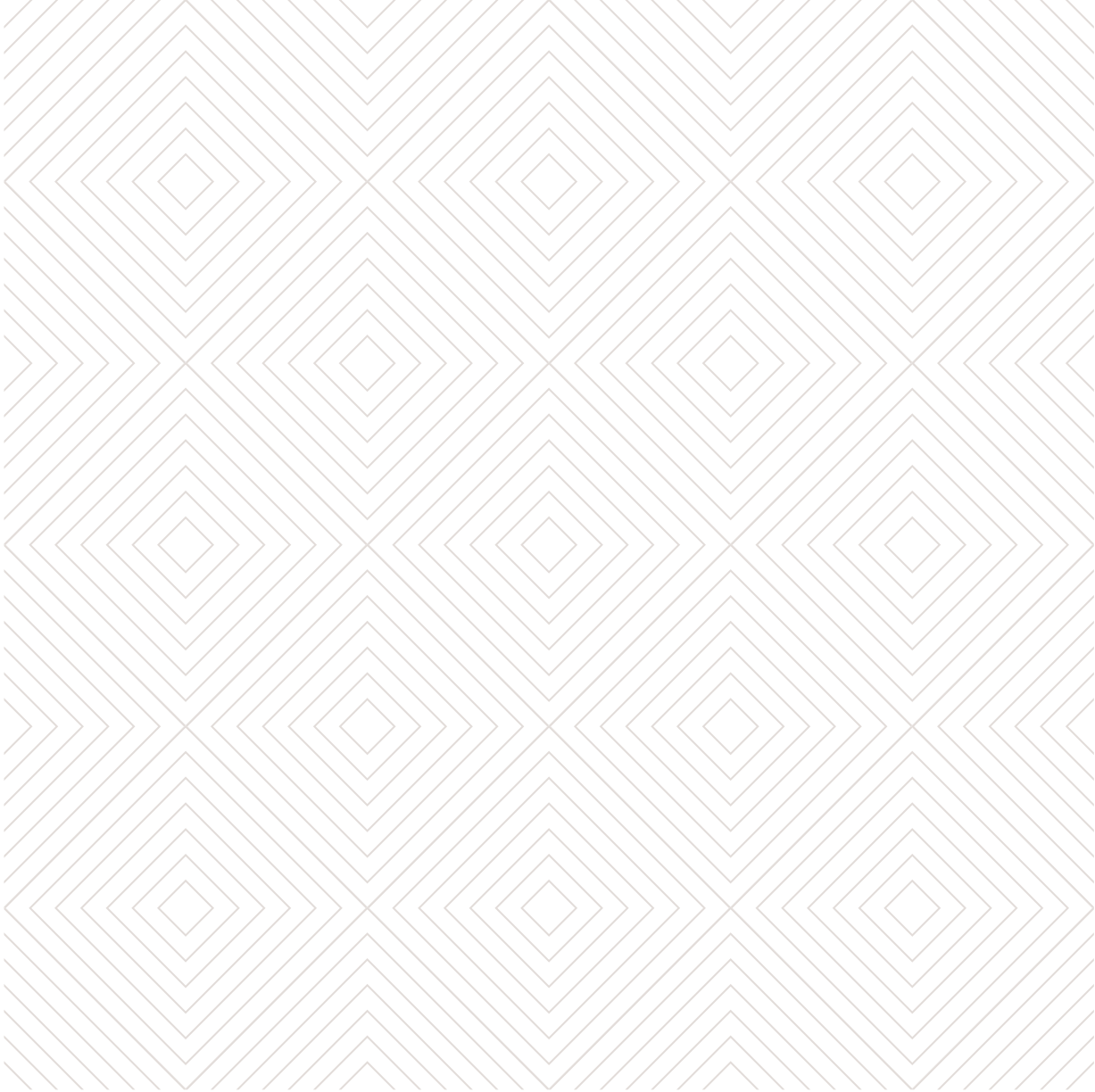
edeceği bir anlaşmanın Macaristan tarafından desteklendiğine dikkati çeken Szijjarto, “Batı Balkanlar’ın istikrarı ve barışı bizim için hayatidir. Bu anlaşma uzun vadeli bir istikrarın temelidir.” ifadesini kullandı.

Kosova Dışişleri Bakanı Pacolli ise ülkesi ile Macaristan arasında ekonomi, gümrük, yolcu ve mal taşımacılığı gibi alanlarda işbirliği anlaşmasının mevcut olduğunu, ekonomik işbirliğini geliştirmek istediklerini ifade etti.

Macaristan ile Kosova arasında birçok anlaşmanın mevcut olduğunu belirten Pacolli, bugün de iki ülke arasında bir işbirliği anlaşmasının imzalandığını aktardı.

Pacolli, “Verimli bir işbirliği sağlayan yaklaşık 5 milyon avro değerindeki bu anlaşma ile daha güvenli otoyollara sahip olacağız.” değerlendirmesinde bulundu.

www.paradigmarc.org

